

La truscha da Breil

In «cudisch plein pievel» da Breil dils amitgs Silvan Gabriel e Sebastian Duff

DA SUSI ROTHMUND / ANR

■ Ina truscha da glieud dat ei actualmein da veser a Breil tier las pendicularas ed era la fin digl onn al marcau da Silvester era il plaz sper baselgia plein pievel. Maletgs reals ch'ei vegni reproduci en scenas pil «cudisch plein pievel» da Breil ch'ei cumpariu il december. Il «cudisch plein pievel» ei in novum el Grischun e l'idea da *Silvan Gabriel e Sebastian Duff*, dus amitgs da Breil. «Cudisch plein pievel» ei lur translaziun per «Wimmelbuch». Biars enconuschan tals cudischs da maletgs per affons. Tipic per quels ein gronds maletgs, per ordinari sur duas paginas e sin cartun gries, cun detagls, carstgauns, animals e caussas. Sin in maletg vegnan tozzels da scenettas dil mintgadi mussadas ed ellas vegnan unidas entras in contuorn communabel sco per exempel in zoo, in marcau, in

bein puril ni eba in vitg sco Breil. L'emprema ediziun da 3500 exemplars ei numerada e gia suenter treis jamnas ein varga 700 exemplars vendi. Ils iniziants han plascher dil success e sco Gabriel ha declarau savessen ei s'imaginar da realisar tals cudischs era per auters vitgs el Grischun sch'igl interess fussi avon maun.

Da mirar mellis ga

«Cudischs plein pievel» sedrezzan ad affons naven da circa 18 meins, mo era pli pigns e pli gronds pon sefascinar per las truschas da glieud. Aschia era la buobetta dalla famiglia Duff ch'habitescha a Turitg. Sco Sebastian Duff ha declarau hagi el guess mirau melli ga il «Wimmelbuch» d'in zoo cun sia feglia ed era Silvan Gabriel, il padrin dalla pintga, ha contemplau e turnau a contemplar cun ella ils maletgs che surveschan adina puspei novas historias. «Sch'ei dat cudischs plein pievel per loghens specifics, pertgei lu buca realisar in da Breil», ein ils dus amitgs sedumandai enzacu. Ils umens colligia la finfinala era lur carezia tier la patria. Gabriel ei oriunds da Breil e menader dil post d'informaziun da Surselva Turissem. Per Duff ch'ei collaboratur dall'administraziun cantunala Turitg ei Breil ina destinaziun da vacanzas preferida en ina regiun nua ch'el ha ragischs da mai che sia famiglia deriva da Lumbrein e da Sumvitg. A Breil dat ei duront mintga stagiun in tshuat da scuviere e quei per hosps, indigens, amitgs dalla regiun ed era pil militar che fa leu regularmein survetsch. Cun lur cudisch da Breil datan ei als contempladers la pusseivladad da veser la veta el vitg muntagnard «culs egl d'in affon».

Inspiraziun per atgnas historias

El cudisch da Breil ein tshun scenas tipicas da veser. Ils maletgs d'unviern muossan ina ga las pendicularas e l'autra ga il marcau da Silvester. Sco Gabriel ha

A caschun dil marcau Silvester a Breil han Silvan Gabriel e Sebastian Duff (da sen.) presentau e vendiu lur «cudisch plein pievel» da Breil.

FOTOS S. ROTHMUND

declarau eis ei nuota stau sempel da dumignar sin in maletg tut quei ch'ei levan. Tier las pendicularas ei quei per exempel la bar Famusa, la pendiculara, la pista da skis e quella da snow-tubing, ils passlunghistas, viandonts, igl um da neiv, la caplutta e bia auter che po far seregurdar enqualin d'atgnas historias, mo era inspirar pigns e gronds d'inventar novas. Ils auters maletgs muossan la scargada cun massa animals e carstgauns, il lag da senudar cul Resort Pradas e Tschuppina cul militar ed ils golfists. Adina puspei anfl'ins personalitads da Breil sco per exempel la pastenera, «il tat» *Julian Cathomas* cun sia barbuna ni il poet Giacun

Hasper Muoth (1844–1906) ch'ei gest d'anflar sin plirs maletgs. Tiel maletg dil vitg s'audan era las fatschentas indigenas ed ils baghetgs ed era Duff e Gabriel sez ein d'anflar per exempel al marcau Silvester nua ch'ei han propi giu in stan la fin digl onn per vender il «cudisch plein pievel» da Breil. Leu han ils maletgs carmalau enqual surrir sillas fatschas dils contempladers. Ils indigens han probablamein engartau in ni l'auter enconuschant ni perfin anflau sesez enzanua. Per la realisaziun dil cudisch levan ils iniziants dil «cudisch plein pievel» da Breil collaborar cun persunas dil fatg ed han contactau il «Wimmelbuchverlag» a Ber-

lin. Duff e Gabriel han surpriu la resca finanziaria, fatg in concept e definiu tgei scenas e persunas el vitg che seigien da malegiar. L'illustratura *Isabelle Metzen* ha visitau Breil, observau e fotografau. Suenter surluvrar pli che 17 gadas las scenarias en collaboraziun culs iniziants vegnan ils maletgs vi autentics e quei che Metzen ha malegiu selai veser. Ils maletgs porschan spazi per patratgs persunals, regurdientschas, historias e siemens.

Il «cudisch plein pievel» da Breil/Wimmelbuch Breil/Brigels da Silvan Gabriel e Sebastian Duff vegn vendius via la pagina d'internet www.wbbb.ch ed on differentas fatschentas a Breil. Wimmelbuchverlag, 25 francs.

Il poet Giacun Hasper Muoth (1844–1906) s'auda tier Breil ed ei gest d'anflar sin plirs maletgs dil cudisch.

MAD